

**UCHWAŁA NR XIX/120/2019
RADY MIEJSKIEJ W RZEPINIE**

z dnia 28 listopada 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.), Rada Miejska w Rzepinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzepina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Dariusz Wąsowicz

Załącznik do uchwały Nr XIX/120/2019

Rady Miejskiej w Rzepinie

z dnia 28 listopada 2019 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2020 -2022

I. Wprowadzenie

Poprzedni Program Wspierania Rodziny w gminie Rzepin opracowano na lata 2017-2019. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/208/2017 Rady Miejskiej w Rzepinie z dnia 20 stycznia 2017 r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada obowiązek na samorządy podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celem programu jest dobro dzieci potrzebujących szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych i środowiska rodzinnego, służące harmonijnemu rozwojowi i samodzielności życiowej, zapewniające ochronę praw i wolności oraz dobro rodziny będącej podstawową komórką społeczną.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko-opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich.

Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia.

Oslabienie rodziny zarówno w sferze materialno-bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym Gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie również w sytuacjach gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

II. Adresaci

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z terenu gminy Rzepin, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, których wychowują się dzieci oraz rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

III. Diagnoza

Gmina Rzepin położona jest w zachodniej części Polski, w strefie przygranicznej z Niemcami. Odległość Rzepina do najbliższego przejścia granicznego Frankfurt Oder / Ślubice oraz Świecko wynosi ok. 20 km.

Gmina stanowi część województwa lubuskiego, wchodząc w skład powiatu ślubickiego. W latach 1975-1998 administracyjnie Gmina należała do woj. gorzowskiego.

Miasto i Gmina Rzepin sąsiaduje z następującymi Gminami:

- o na zachodzie z Gminą Ślubice,
- o na południu z Gminą Cybinka,
- o na wschodzie z Gminą Torzym,
- o na wschodzie z Gminą Ośno Lubuskie,
- o na północy z Gminą Górzycą.

Położenie siedziby Gminy - Rzepin określają następujące współrzędne geograficzne: 52° 21' N 14° 50' E. Rozciągłość południkowa Gminy, z północy na południe, osiąga wartość 10' 20", a rozciągłość równoleżnikowa, ze wschodu na zachód, 15' 10". Rozciągłość Gminy z północy na południe wynosi ok. 19 km, a ze wschodu na zachód ok. 17,5 km.

Największym ośrodkiem osadniczym Gminy jest miasto Rzepin. W mieście znajduje się siedziba władz samorządowych. Gminę podzielono na dziesięć sołectw. Gmina zajmuje obszar o powierzchni 191,11 km². Pod względem wielkości należy do średnich Gmin województwa.

Rzepin jest ważnym węzłem komunikacyjnym komunikacji kolejowej i drogowej. W Rzepinie krzyżują się linie kolejowe ze wschodu na zachód (trasa międzynarodowa relacji Moskwa - Warszawa - Berlin) i z północy na południe, Szczecin - Śląsk, stanowiąc element Nadodrzańskiej Magistrali Węglowej. W Rzepinie znajduje się ostatnia stacja przeładunkowa na pograniczu zachodnim.

Gmina położona jest przy drodze krajowej nr 2, będącej częścią łączącej Europę Zachodnią i Wschodnią trasy tranzytowej E-30 oraz przy drogach wojewódzkich Nr 134 i 139.

Gmina charakteryzuje się atrakcyjnym położeniem turystyczno-przyrodniczym. Ukształtowanie powierzchni Gminy, tak jak inne obszary pojezierzy, cechuje bogactwo form, które swą genezę zawdzięczają działalności lądolodu skandynawskiego, wód roztopowych, procesom peryglacjalnym i działalności rzek. W obrębie tego obszaru można wyróżnić trzy jednostki morfologiczne. Są nimi wysoczyzna moreny dennej, równina sandrowa, dolina rzeki Ilanki. Cechą charakterystyczną Gminy Rzepin jest znaczny stopień lesistości, przekraczający połowę całego obszaru Gminy. Najważniejszą formacją leśną jest tzw. Puszcza Rzepińska

Gminę Rzepin według stanu na dzień 14.10.2019 rok zamieszkiwało 9 471 mieszkańców, z czego 4 613 stanowili mężczyźni, a 4 858 to kobiety. Miasto Rzepin obecnie zamieszkuje 6 430 osób, a na terenach wiejskich zameldowanych jest na pobyt stały 3 041 mieszkańców. Na pobyt czasowy zameldowanych dodatkowo było 368 mieszkańców.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych została dokonana w oparciu o dane z Ośrodka Pomocy Społecznej. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie podejmują szereg działań wytyczonych przez ustawy. Działalność Ośrodka w tej dziedzinie jest duża i ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez każdego pracownika socjalnego. Pracę socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do Ośrodka klientem. W pojęciu pracy socjalnej mieści się właściwie każda pomoc udzielona przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie.

Pomocy społecznej udzielono osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin - Liczba osób w rodzinie
Lata:	2018
Ubóstwo	130 - 292
Bezdomność	17 - 12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	21 - 105
Bezrobocie	196 - 511
Niepełnosprawność	100 - 198
Długotrwała lub ciężka choroba	98 - 191
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego	53 - 194
Alkoholizm	14 - 17
Narkomania	0 - 0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7 - 7
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	4 - 14

Źródło: opracowanie własne

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody, bezrobocie, a także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związanej z tym migracji zarobkowej ważną kwestią społeczną naszej gminy nadal pozostaje ukryte bezrobocie - *(Bezrobocie ukryte (utajone) – to rodzaj bezrobocia, które nie widnieje w oficjalnych źródłach i statystykach. Bezrobocie ukryte dotyczy osób, które nie rejestrują się w urzędach pracy i rezygnują z poszukiwania zatrudnienia, ponieważ uznają, że nie przyniesie to żadnych rezultatów).* Na koniec grudnia 2018 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słubicach zarejestrowanych było 40 osób bezrobotnych z terenu gminy Rzepin, z czego 17 to kobiety. Prawo do zasiłku z tego tytułu posiadały jedynie 2 osoby. Znaczną część osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej stanowią jednak osoby bezrobotne, które z różnych przyczyn (np. karne wyrejestrowanie z powodu nie stawienia się na wcześniej umówioną wizytę) nie są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Słubicach. Można więc stwierdzić, iż na terenie gminy Rzepin mamy ukryte bezrobocie tzn. z jednej strony statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Słubicach wykazują spadek osób bezrobotnych, a z drugiej przewaga osób korzystających ze świadczeń w tutejszym OPS stanowią osoby nie posiadające stałego zatrudnienia.

W związku z szeroko zakrojoną akcją pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu w gminie Rzepin prowadzona jest od kilku lat pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Program „Posiłek w szkole i w domu” zapewnia pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

Niezwykle istotny wpływ na poprawę życia rodzin ma również program „Rodzina 500+”. Program „Rodzina 500+” to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na każde dziecko, bez dodatkowych warunków. Program Rodzina 500+ to wsparcie dla polskich rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. *Program wyraźnie wpływa na obniżenie poziomu ubóstwa i nierówności dochodowych. W gminie Rzepin łączna kwota wypłaconego świadczenia wychowawczego w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. wyniosła 5 178 268,17 zł.*

Program „Dobry Start” 300 Plus to program wyprawki szkolnej na dziecko, które zaczyna nowy rok szkolny. Na wsparcie mogą liczyć rodzice każdego dziecka, które uczy się w szkole, a nie ukończyło 18. roku życia. Rządowa wyprawka przyznawana jest raz w roku, przed rozpoczęciem roku szkolnego. *W gminie Rzepin łączna kwota wypłaconego świadczenia "Dobry Start" w roku 2018 wyniosła 365 tys. zł*

IV. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie;
- 2) Urząd Miejski w Rzepinie
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzepinie
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy
- 5) Placówki oświatowe
- 6) Placówki służby zdrowia
- 7) Komisariat Policji w Rzepinie
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach
- 9) Powiatowy Urząd Pracy w Słubicach
- 10) Sąd Rejonowy w Słubicach
- 11) Kuratorzy sądowi
- 12) Organizacje pozarządowe

V. Zadania

Cele szczegółowe programu	Zadania	Realizator
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	OPS w Rzepinie
	Objęcie dożywianiem wszystkich członków rodziny, w szczególności dzieci	OPS w Rzepinie
	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	OPS w Rzepinie, służba zdrowia
	Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia	Gmina Rzepin/ Urząd Miejski w Rzepinie
Praca z rodziną	Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia	OPS w Rzepinie
	Praca socjalna w oparciu o plan pracy z rodziną i kontrakt socjalny	OPS w Rzepinie
	Kierowanie dzieci z rodzin wymagających wsparcia na zajęcia pozaszkolne i pozalekcyjne	OPS w Rzepinie, współpraca pracowników socjalnych ze szkołami oraz organizacjami pozarządowymi

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących zdarzeń i sytuacji	Kontakt instytucji publicznych i niepublicznych w celu wzajemnej wymiany informacji i pomocy rodzinie	Współpraca pracowników socjalnych z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, dzielnicowymi
	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	GKRPA, psycholog, terapeuta
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy
Interwencja kryzysowa	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówkach	OPS w Rzepinie
	Kierowanie rodzin do projektów wspierająco-korekcyjnych	OPS w Rzepinie
	Prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową	OPS w Rzepinie
Profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodzin	Wspieranie działań organizacji pozarządowych statutowo zajmujących się działalnością na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	Organizacje pozarządowe
	Działalność informacyjno - edukacyjna	Urząd Miejski w Rzepinie, OPS w Rzepinie, organizacje pozarządowe

VI. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 odbywać się będzie w ramach środków budżetu gminy Rzepin, środków ujętych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. Monitorowanie i ewaluacja

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań w danym roku obowiązywania programu. Sprawozdanie z realizacji Programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.).

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3-letnie programy wspierania rodziny.

Poprzedni Program Wspierania Rodziny w gminie Rzepin opracowano na lata 2017-2019. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/208/2017 Rady Miejskiej w Rzepinie z dnia 20 stycznia 2017 r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminę ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

Sporządził:

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie

Sławomir Karatysz